התם אין לה טומאה בחוץ הכא כי נפיק לבראי ליטמי הכא נמי כשיצא לחוץ אי יצא לחוץ מאי למימרא מהו דתימא מגו דמהני טבילה לדם דאיכא גואי תהני נמי להאי קמ"ל שמעתין איפריק אלא יולדת אי בימי נדה נדה אי בימי זיבה זבה הכא במאי עסקינן בלידה יבשתא מאי מטמא בפנים כבחוץ איכא כגון שהוציא ולד ראשו חוץ לפרוזדור וכדרב אושעיא *דאמר רב אושעיא גזרה שמא יוציא הולד ראשו חוץ לפרוזדור וכי ההוא דאתא לקמיה דרבא אמר ליה א) מהו למהל בשבתא אמר ליה שפיר דמי בתר דנפק אמר רבא ס"ד דההוא גברא לא ידע דשרי למהל בשבתא אזל בתריה אמר ליה איזי גופא דעובדא היכי הוה אמר ליה שמעית ולד דצויץ אפניא דמעלי שבתא ולא אתיליד עד שבתא אמר ליה האי *הוציא ראשו חוץ לפרוזדור הוא והוי מילה שלא בזמנה וכל מילה שלא בזמנה אין מחללין עליה את השבת איבעיא להו אותו מקום של אשה בלוע הוי או בית הסתרים הוי למאי נפקא מינה כגון שתחבה לה חבירתה כזית נבלה באותו מקום אי אמרת בלוע הוי טומאה בלועה לא מטמאה ואי אמרת בית הסתרים הוי נהי דבמגע לא מטמא במשא מיהא מטמא אביי אמר בלוע הוי רבא אמר בית הסתרים הוי אמר רבא מנא אמינא לה דתניא *אלא מפני שטומאת בית הסתרים היא וטומאת בית הסתרים לא מטמאה אלא שגזרת הכתוב היא ואביי חדא ועוד קאמר חדא דטומאה בלועה היא ועוד אפילו אם תמצי לומר טומאת בית הסתרים היא אינה מטמאה אלא שגזרת הכתוב היא איבעיא להו מקום נבלת עוף טהור בלוע הוי או בית הסתרים הוי למאי נפקא מינה כגון שתחב לו חבירו כזית נבלה לתוך פיו אי אמרת בלוע הוי טומאה בלועה לא מטמיא *(אלא אי) אמרת בית הסתרים הוי נהי נמי דבמגע לא מטמא במשא מיהא מטמא אביי אמר בלוע הוי ורבא אמר בית הסתרים הוי אמר אביי מנא אמינא לה דתניא *יכול תהא נבלת בהמה מטמאה בגדים אבית הבליעה ת"ל נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה מי שאין לה טומאה אלא אכילתה יצתה זו שמטמאה קודם שיאכלנה ותיתי בק"ו מנבלת עוף טהור ומה נבלת עוף טהור שאין לה טומאה בחוץ יש לה טומאה בפנים זו שיש לה טומאה בחוץ אינו דין שיש לה טומאה בפנים אמר קרא בה בה ולא באחרת אם כן מה תלמוד לומר והאוכל ליתן שיעור לנוגע ולנושא כאוכל מה אוכל בכזית אף נוגע ונושא בכזית אמר רבא שרץ בקמטו טהור נבלה בקמטו טמא שרץ בקמטו טהור שרץ בנגיעה הוא דמטמא ובית הסתרים לאו בר מגע הוא נבלה בקמטו טמא נהי דבמגע לא מטמא במשא מיהא מטמא שרץ בקמטו והכניסו לאויר התנור טמא פשיטא מהו דתימא תוכו אמר רחמנא ולא

ויקרא כב

ויקרא יא

[שם]

התם אין לה טומאה בחוץ. כדפרישית• דטומאה בה אין לך בה אלא מה שאמור בה והך הוא דגזור בה רחמנא: הכא כי נפיק לבראי תיטמי. וכיון דמטמאה במות הויא כשאר טומאות דלא מטמאות בלועות: הכא נמי כשיצא לחוץ. לכשילא לחוץ מטמא אותה אם נעקר קודם טבילה ואם טבלה טהורה כל זמן שהוא שם ולכשילא ויגע בה יטמאנה: מאי למימרא. הא דם טמא הוא דקודם טבילה נעקר: שמעתין. דרבי זירא דהוה קשיא לן טומאה בלועה היא: איפריק. דלכשילא לחוץ הוא דקאמר. והשתא לא מתוקמא ברייתא דקתני יולדת מטמאה בבית החיצון כדרבי זירא דהא לרבי זירא לא מטמיא עד השתא שילא והדרא קושיא לדוכתין: בלידה יבישתא. דליכא לא נדה ולא זיבה: אי ביבשתא מאי מטמיא בפנים איכא: כגון שהוציא ולד ראשו חוץ לפרוזדור. ואוליד וקאמר דאע"ג דאכתי ראשו בפנים הוא דהיינו בבית החיצון הוי כילוד וטמאה לידה וכרב אושעיא דאמר חוץ לפרוזדור ולד הוי: דאמר רב אושעיא. בפרק בהמה המקשה (חולין דף עב.) אהא דתנן• אשה שמת עוברה בתוך מעיה ופשטה חיה את ידה ונגעה בו החיה טמאה טומאת שבעה והאשה טהורה עד שיצא הולד והוינן בה חיה אמאי טמאה טומאה בלועה היא ואמר רב אושעיא הך טומאת חיה מדרבנן גזרה שמא יוציא ולד את ראשו חוץ לפרוזדור ותגע בו דמכי נפק הוה ליה ילוד ולא הוי בלועה וטמאה מדאורייתא משום נוגע במת. אלמא חוץ לפרוזדור ילוד הוא הילכך לענין לטמא את אמו טומאת לידה נמי ילוד הוא: וכי ההוא דאתא כו'. כלומר מדרבא נמי שמעינן דראשו חוץ לפרוזדור הוי ילוד: ס"ד. כלומר אפשר שאין זה האיש יודע שמילה בשבת מותרת אלא ודאי דבר ספק אירע בו: דצויץ. שמעתי את הולד צועק בתוך המעיים מבעוד יום של ערב שבת: טומאה בלועה לא מטמאה. דהרי היא כמי שאינה ואין בה לא מגע ולא משא וטהורה אשה זו: ואי אמרת בית הסתרים הוי. כשאר בית הקמטים טומאה לא נטלה ונהי דבמגע לא מטמיא דלא מטמא בית הסתרים בנגיעה במשא מיהא מטמאה וטמאה אשה זו שהרי נושאת את הנבלה: מקום נבלת עוף טהור. בית הבליעה של אדם שאין לנבלת עוף טהור טומאה אלא שם: שתחב לו חבירו. דאי תחב הוא לעצמו איטמי ליה במגע: בה. בגדים טמאים בבית הבליעה ולא באחרת: קומטו. כגון בין אציליו או שאר קמטים פרונצ"ש בלע"ז:

קמ"ל

תורה אור

שהוציא ולד ראשו חוץ לפרוזדור. אבל בפרוזדור עצמו טהורה דלא חשוב כבחוץ ואם תאמר והא אמר לעיל בפ"ק (דף יז:) דם הנמצא בפרוזדור ספקו טמא ויש לומר התם ספק טמא כשילא לחוץ ועוד יש לחלק בין (דם) לידה לדם נדה וא"ת דבריש בהמה המקשה (חולין דף סח.) ובפרק יש בכור (בכורות דף מו:) עביד צריכותא הא דקאי ראשו כילוד באדם ובבהמה דאי תנא בהמה משום דלית לה פרוזדור אבל אשה דאית לה פרוזדור אימא לא ומאי נפקא מינה במאי דאית לה פרוזדור כיון דבעינן שיוציא ולד ראשו חוץ לפרוזדור כדמשמע הכא ויש לומר דפרוזדור דהתם לא הוי כי האי דהכא דהתם קרי פרוזדור לשני הירכים שמתכסה בהן ראשו של ולד וה"א דלא חשיב כילוד וכן פירש שם בקונטרס:

וכדרב אושעיא ס'. דילא ראשו חוץ לפרוזדור הוי כילוד ומלתיה דרב אושעיא איתמר אהא דפריך בבהמה המקשה (חולין עב. ושם) גבי אשה שמת עוברה בתוך מעיה ונגעה חיה בעובר טמאה ואמאי טמאה הא טומאה בלועה היא ומשני רב אושעיא כו' תימה אמאי נקט ראשו משום דהוי כילוד כדמשמע הכא אפילו הוציא ידו נמי טמאה החיה שנגעה בו או הסיטתו דהא לאו טומאה בלועה היא ויש לומר דגזרת הכתוב היא דלא מטמא עד שיצא כילוד כדדריש התם רבי ישמעאל על פני השדה לרבות עובר שבמעי אשה והשתא ניחא (א) דבעי התם מאי טעמא דרבי ישמעאל אע"פ שמעטו פסוק דהא טומאה בלועה היא אלא קים ליה דמטהר עד שילא כל כך דמקרי לידה:

יצתה זו שמטמאה ס'. לאו מישתא הוא דא"כ מאי קאמר דתיתי בק"ו אלא יצתה זו היינו שאינו בכלל פסוק זה וא"ת ומאי יתכן רבא מן הברייתא וי"ל דמיירי כגון שבית הבליעה רחב כ"כ שלא יסום נבלה שתחב לו חבירו:

מה ת"ל והאוכל ליתן שיעור אכילה לנוגע ולנושא. תימה כיון דבאכילה כתיב כבוס בגדים ובנוגע לא כתיב ליה לן לאוקמא שיעור אכילה לנוגע אלא בנושא דכתיב ביה כבוס בגדים כדאשכחן לעיל בפ"ק (דף ט.) ובפ"ק דיומא (דף יד.) דאמר ומזה מי הנדה יכבס בגדיו היינו נושא ואפקה רחמנא בלשון הזאה ליתן שיעור הזאה כנושא ולא כנוגע*) משום דלא כתיב ביה כבוס בגדים ויש לומר דהתם לא כתיב נושא בהדיא אבל הכא אי לא קאי והאוכל אלא אנושא גרידא א"כ לא נכתוב נושא וממילא נימא דמאי אוכל נושא כמו התם דלא כתיב נושא ואמרינן מאי מזה נושא ומיהו תימה כבוס בגדים דכתב רחמנא באוכל למה לי ול"ת דאי לא הוה כתיב ביה כבוס בגדים הוה מוקמינן ליה בנוגע ולא בנושא דבעי כבוס בגדים א"כ לא לכתוב נוגע כלל ושמא לשום דרשא איצטריך ואם תאמר דבפרק בהמה המקשה (חולין דף עא.) מפיק טומאה בלועה מהאי קרא דוהאוכל מנבלתה יכבס בגדיו וטמא עד הערב מי לא עסקינן דאכל סמוך לשקיעת החמה והשתא הא (ג) דקאמר הכא האי אוכל לאו אכילה ממש הוא אלא ליתן שיעור אכילה לנוגע ולנושא וי"ל דהתם מפיק משום דאין מקרא יוצא מידי פשוטו:

למימרא

*) [הזאה כנושא ולא כנוגע רש"ש]

נר מצוה

כט א מיי' בהלכות מ"י ר"ש פ"ו מהל' איסורי ביאה [טוש"ע י"ד סי' קצ"ד סעיף א]:

ר"מ מ"ו

[אי טוש"ע י"ד סי' קצ"ד סעיף י וסעיף יג]:

ל ב מיי' פ"א מהל' מילה הלכ"ט סמג עשין כח טוש"ע יו"ד סי' רסו סעי' ד:

לא ג ד מיי' פ"א מהל' טומאת מת הל"ג והל"ב:

לב ה ו ז מיי' פ"ג מהל' אבות הטומאות הלכה א:

לג ח מיי' פ"א מהל' טומאת מת הל"ג והלכה ט:

לד ט מיי' פי"ד מהל' כלים הל"ה:

◆

תוספי הרא"ש

שהוציא הולד ראשו חוץ לפרוזדור אבל בפרוזדור עצמו טהור דלא חשיב כבחוץ והא דאמר לעיל פ"ב דם הנמצא בפרוזדור ספיקו טמא י"ל דיש חילוק בין דם ללידה ועוד דהתם ספיקו טמא כשהוציאו לחוץ קאמר. וקשה הא דאמרינן בריש בהמה המקשה תנא יש בכור לנחלה דאיצטריך למיתני באדם ובבהמה דלידת ראש הויא לידה דאי תנא באדם ה"א משום דחשיב פרצוף וידית ואי תנא בבהמה ה"א משום דאין לה פרוזדור אימא לא וכיון דבעינן שיוציא ולד ראשו חוץ לפרוזדור כדמשמע הכא למה לי פרוזדור למנוע לידת ראש שלא תחשב לידה כיון שיוציא ראשו חוץ לפרוזדור וי"ל דפרוזדור דהכא לאו כפרוזדור דהתם אלא שני הירכים קרי פרוזדור שמתכסה בהן ראש הולד הילכך הוה ס"ד דלא הוי כילוד וכפרש"י התם: **דאמר** רב אושעיא גזירת שמא יוציא ראשו חוץ לפרוזדור ומילתא דרב אושעיא איתמר אהא דאמרינן בפ' בהמה המקשה גבי אשה שמת עוברה בתוך מעיה דהויה טמאה טומאת ז' והאשה טהורה עד שיצא הולד ופריך אמאי טומאה בלועה היא וקאמר רב אושעיא גזירת שמא יוציא ראשו וכו' ומדפרשיתי הכא הא דרב אושעיא לומר דחשוב כילוד ביציאת הראש חוץ לפרוזדור משמע דרב אושעיא נקט דוקא ראשו ותימה אמאי נקט ראשו אפי' הוציא ידו חוץ לפרוזדור טמאה החיה שנגעה בה דהוי לא הוי טומאה בלועה וי"ל דגזירת הכתו' היא דעד שתהא כילוד לא מטמא כדדריש ר' ישמעאל בפ' בהמה המקשה על פני השדה לרבות עובר שבמעי אשה: **יצתה** זו שמטמאה קודם שיאכלנה. לאו מישתא היא דא"כ מאי פריך ותיתי בק"ו אלא ה"פ יצתה זו כלומר לא איירי קרא בההיא. ותימה רבא מאי קא משני מוק ברייתא וי"ל דסבר דבית הבליעה רחב ואפשר שלא יסום הנבילה שתחב לו חבירו. א"נ כי קאמר רבא דבית הסתרים הוי [illegible] בתחלת בית הבליעה אבל בסופו מודה דבלוע הוי והכא מיירי כגון שתחב לו בשפוך בית הבליעה: **מה** אכילה בכזית אף נוגע ונושא בכזית. ותימה כיון דבקרא דהאוכל כתיב כיבוס בגדים ובנוגע לא כתיב כיבוס בגדים [illegible] הוה לן לאוקומי שיעור אכילה לנושא דוקא דכתיב ביה כיבוס בגדים אבל לא גבי נוגע דלא כתיב ביה כיבוס [illegible] נושא כיון דאי אפשר לטמא אבל ממש כמו גבי מזה דלא כתיב נושא ואמרינן מאי מזה נושא. ומיהו תימה [illegible] בגדים הא ליתא דא"כ לא ניכתוב נוגע כלל. [illegible]

חולין עב. ע"ש

[שם עא.]

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' א"ל מהו למהול בשבתא. [illegible]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה וכדרב אושעיא וכו' והשתא ניחא [illegible]

לעזי רש"י

פרונצ"ש. קמטים.

מוסף רש"י שמא יוציא הולד ראשו. דלאו לאמרת חיה שפשטה ידה למעי אשה ונגעה בעובר מת [illegible] לטהרה (חולין עב.). יכול תהא נבלת בהמה מטמאה בגדים אבית הבליעה. [illegible] משא נמי אינו טמא, שלא זז משם עד שבלעה, ת"ל נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה. בה משמע [illegible] קודם שיאכלנה. שמטמאה במגע עד שלא יאכלנה, כדכתיב והנוגע בנבלתה וגו', הלכך על כרחך בשוף [illegible] שאינו מטמא במגע ובמשא מטמא בבית הבליעה, בהמה שמטמאה כו', אמר קרא [illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com